

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16Co/103/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1211209871
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Majerský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1211209871.9

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Majerského a sudcov JUDr. Ing. Maria Dubaňa a JUDr. Anny Kašajovej v spore žalobkyne: A. Č., N.. XX.XX.XXXX, Q. XXX, zastúpenej advokátom Mgr. Pavlom Kissom, Štúrova 20, Košice, proti žalovanej: V. M., N.. XX.X.XXXX, V. XX, A., zastúpenej advokátkou JUDr. Janou Polakovičovou, Studenohorská 42, Bratislava, o vydanie dedičstva, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č.k. 13C/86/2011-490, zo dňa 23.1.2020, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania m e n í tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

II. Žiadna zo strán n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd prvej inštancie určil žalobkyňa je vlastníčkou spoluvlastníckeho podielu v rozsahu 1/4 na nehnuteľnostiach a to byt č. XX nachádzajúci sa na 2. poschodí bytového domu v A., súpisné číslo XXX, vchod V. XX, postaveného na pozemkoch parcely registra "C" č. XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu v rozsahu spoluvlastníckeho podielu 1974/100000, ktoré sú zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. T., vedenom Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor pre okres A. J., obec A. - m. č. T. a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 103,66 eura s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne z dlžnej sumy od 23.8.2011 do zaplatenia. Žalobkyni proti žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozsudku (§ 393 ods. 2 C.s.p.), súd prvej inštancie po vyhodnotení vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalovaná splnila podmienky dedenia v tretej dedičskej skupine, nakoľko s poručiiteľkou MUDr. Y. Š. spoločne hospodárila nielen tým, že mala s poručiiteľkou zriadený spoločný účet v banke, ktorý bol používaný na úhradu spoločných potrieb, ale aj tým, že sa o domácnosť starali spoločne, keď chodievali spoločne na nákupy, spolu rekonštruovali byt, skutočnosti, ktoré potvrdili aj výpovede jednotlivých svedkov (svedkyňa A. H. uviedla, že žalovaná mala v byte vyčlenenú izbu, o ktorej sa poručiiteľka vyjadrila, že je žalovanej, čo vnímala tak, že žalovaná býva spolu s poručiiteľkou s tým, že ich vzťah nepociťovala ako kamarátstvo na krátku dobu, ale niečo trváce, ako aj svedok R. M. vypovedal, že žalovaná najskôr v byte občas prebývala, ale s manželkou nadobudli dojem, že v byte spolu žijú, nakoľko ich stretávali ako idú na nákupy, do práce), keď aj z výpovedí svedkov Ž. B. a A. S. okrem iného vyplynulo, že žalovaná chodila s poručiiteľkou k lekárom, riešila jej zdravotné problémy, z čoho nesporne vyplýva, že spolu v jednej domácnosti žili rok pred smrťou poručiiteľky.

3. Z obsahu dedičského spisu vedeného na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 46D/745/2010 súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalovaná je na základe Osvedčenia o dedičstve notárky JUDr. Dagmar Ravlukovej zo dňa 23.8.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.8.2010, dedičkou po poručiiteľke

MUDr. Y. Š., rod. A., nar. X.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, naposledy bytom V. XX, A. z dôvodu, že poručiiteľka závet ani listinu o vydedení nezanechala a ako dedička v tretej dedičskej skupine prichádza do úvahy žalovaná ako spoluživúca osoba, pričom z obsahu spisu ďalej vyplýva, že poručiiteľka mala polorodého súrodenca - brata B. V., nar. XX.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, nakoľko mali spoločnú matku J. V., rod. A., nar. XX.X.XXXX a súčasne, že žalobkyňa je dcérou nevlastného brata poručiiteľky a pôvodný žalobca 2/ T. V., nar. X.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, bol jeho synom.

4. Na uvedenom základe a viazaný záväzným právnym názorom odvolacieho súdu, že dedičský podiel otca žalobkyne B. V., po poručiiteľke bol o veľkosti 1/4, teda ak by v čase úmrtia poručiiteľky žil, dedil by rovným dielom spolu so žalovanou, a preto je v zmysle § 475 ods. 2 Občianskeho zákonníka dedičský podiel žalobkyne o veľkosti 1/4, nakoľko dedičský podiel súrodenca poručiiteľky B. V., sa delí rovným dielom medzi žalobkyňu a pôvodného žalobcu 2/ T. V., súd prvej inštancie žalobe vyhovel v zmysle jej poslednej zmeny, keď súčasne prihliadol nielen na (aktíva) byt na V. M. A. a zostatok na účte v sume 1.161,26 eura, ale aj na (pasíva) pohrebné trovy v sume 746,62 eura, nakoľko dedičstvom, ktoré je predmetom žaloby podľa § 485 Občianskeho zákonníka sa rozumie tzv. čistá hodnota dedičstva (aktíva mínus pasíva), z čoho 1/4 predstavuje sumu 103,66 eura.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 1, § 262 ods. 2 C.s.p. tak, že úspešnej žalobkyňi priznal voči neúspešnej žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu.

6. Proti výroku o náhrade trov konania podala žalovaná odvolanie a žiadala rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť a priznať náhradu trov konania v rozsahu 75 %. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jej odvolania (§ 393 ods. 2 C.s.p.) bola námietka, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania nezohľadnil skutočnosť, že žalobkyňa žiadala žalobou zo dňa 20.4.2011 (spolu so žalobcom 2/) vydanie celého dedičstva, avšak rozhodnutím súdu jej bol priznaný iba podiel na dedičstve o veľkosti 1/4. Zároveň zdôraznila, že od počiatku sporu navrhovala uzavretie súdneho zmiernu, na základe ktorého by žalobkyňi bola vydaná 1/4 dedičstva, a preto aj na túto okolnosť mal súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania prihliadnuť.

7. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhla rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o trovách konania potvrdiť ako vecne správny z dôvodu, že výrok rozhodnutia súdu vo veci samej sa zhoduje s jej žalobnou žiadosťou a preto mala úspech vo veci v rozsahu 100 %.

8. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len "C.s.p."), preskúmal rozsudok v napadnutej časti, prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie je čiastočne dôvodné; rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o trovách konania zmenil, nakoľko neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie (§ 388 C.s.p.).

9. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

10. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

11. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania vychádza súd zo zásady zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu) alebo zo zásady zodpovednosti za zavinenie alebo náhodu. Zásada zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu) vyjadrená v § 255 C.s.p. sa uplatňuje pri rozhodovaní o náhrade trov sporového konania; len v sporovom konaní sa totiž dá hovoriť o úspechu, resp. neúspechu strany sporu. Kritériom na priznanie nároku na náhradu trov konania je miera úspechu vo veci, ktorá sa zisťuje u žalobcu, ako aj u žalovaného; miera úspechu vo veci závisí od vzťahu meritórneho rozhodnutia k žalobnému petitu.

12. V posudzovanej veci Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd rozsudkom č.k. 10Co/288/2016-457, zo dňa 31.5.2018, (v poradí prvý) rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým uložil žalovanej povinnosť vydať žalobkyňi 1/ dedičstvo nadobudnuté dedením po nebohej MUDr. Y. Š., N.. X.X.XXXX, zomrelej dňa X.X.XXXX, a to nehnuteľnosť o veľkosti podielu 1/3 zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie T., okres A. J., obec A. - mestská časť T., byt v A., na V. XX, súpisné číslo XXX, parcela č. XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, vchod V. XX, 2. poschodie, byt č. XX, vrátane podielu

na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu v podiele 1974/100000, sumu 138,21 eura s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne z dlžnej sumy od 23.8.2011 do zaplataenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku a ktorým žalobu žalobkyne 1/ v zostávajúcej časti zamietol zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým žalobu žalobkyne 2/ zamietol, potvrdil.

13. Z odôvodnenia vyššie citovaného rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že súd prvej inštancie dospel k absolútne správne právnemu záveru, že žalovaná splnila podmienky dedenia v tretej zákonnej dedičskej skupine, avšak sa dopustil pochybenia, keď uložil žalovanej povinnosť vydať žalobkyňi 1/ podiel o veľkosti 1/3 z nadobudnutého dedičstva po poručiteľke, pretože jej priznal viac práv ako vyplýva z § 475 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka a dedičský podiel žalobkyne 1/ je správne (iba) o veľkosti 1/4, nakoľko dedičský podiel súrodenca poručiteľky B. V. sa delí rovným dielom medzi žalobkyňu 1/ a pôvodného žalobcu 2/.

14. Pokiaľ sa žalobkyňa žalobou doručenou súdu dňa 20.4.2011 (vtedy ešte ako žalobkyňa 1/ popri žalobcovi 2/ T. V. a neskôr R. V.) domáhala proti žalovanej vydania 1/2 dedičstva po poručiteľke (a žalobca 2/ vydania dedičstva po poručiteľke v 1/2, t.j. žalobcovia 1/ a 2/ pôvodne žiadali vydať od žalovanej celé dedičstvo, pretože nikdy nebola dedičkou po poručiteľke) a po vrátení veci odvolacím súdom na ďalšie konanie (už iba o nároku žalobkyne A. Č.) a vyjadrení záväzného právneho názoru, že žalobkyňa má nárok na vydanie 1/4 dedičstva po poručiteľke, až následne zmenila žalobu tak, že žiadala už (iba) vydať 1/4 dedičstva po poručiteľke a nie 1/2 ako doposiaľ, bolo na tento jej dispozitívny úkon, na základe ktorého súd prvej inštancie pripustil uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 23.1.2019 zmenu žaloby, potrebné procesne hľadiť ako na čiastočné späťvzatie žaloby (žiadala totiž kvantitatívne menej), za ktoré vo vzťahu k pôvodnej žalobnej žiadosti sama nesie plnú procesnú zodpovednosť, nakoľko žalovaná k tomuto úkonu žalobkyne nedala žiadnu príčinu.

15. Pri rozhodovaní o trovách konania mal potom súd prvej inštancie na túto skutočnosť prihliadnúť analogicky tak, že v tejto zmenenej časti ide o neúspech žalobkyne, a preto ak žalobkyňa pôvodne žalovala o vydanie 1/2 dedičstva po poručiteľke a napokon bola úspešná iba v 1/4, bolo potrebné aplikovať zásadu pomerného úspechu vyjadrenú v § 255 ods. 2 C.s.p.; v posudzovanej veci tak mala každá zo strán sporu rovnaký úspech, resp. neúspech.

16. Na uvedenom základe odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o trovách konania zmenil a v zmysle § 255 ods. 2 C.s.p. rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

17. Skutočnosť, že žalovaná od začatia sporu navrhovala uzatvorenie súdneho zmieru, ktorým by došlo k vydaniu 1/4 dedičstva žalobkyňi, t.j. navrhovala usporiadanie vzájomných právnych vzťahov medzi stranami zhodným spôsobom, akým rozhodol súd prvej inštancie vo veci samej a žalobkyňa vytrvalo popierajúc jej dedičské právo tieto návrhy odmietala, nebolo možné pri rozhodovaní o trovách konania zohľadniť; táto skutočnosť totiž napriňa dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 C.s.p., ktorých aplikácia by prichádzala do úvahy iba v prípade, ak by bola žalovanej uložená povinnosť nahradit' trovy konania žalobkyňi (cit. § 257 C.s.p. výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.).

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 2 C.s.p. tak, že žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko ani jedna strana nemala v odvolacom konaní úspech.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).